Jaargang 108. Vrijdag, 25 Mei 1849. No. 42.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** voor de *Provincie Groningen* vergadert op WOENSDAG, den **20**sten JUNIJ, des morgens te 8 uur precies, in het PROVINCIEHUIS te *Groningen*. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, moeten hunne GETUIGSCHRIFTEN van goed Gedrag, en een AUTHENTIEK AFSCHRIFT van hunne GEBOORTE-AKTE, alsmede de AKTE van een' vroeger verkregenen RANG, *franko* inzenden bij den Schoolopziener [illegible] hun Distrikt, vóór den 10den Junij.

Vóór dien tijd zijn ook bij de S[illegible]NERS of bij den ondergeteekende te bekom[illegible] TOEGANG voor hen, die verlangen [illegible]rdig te zijn.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

ITALIE.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

Dezer dagen werd melding gemaakt van eene proclamatie van het comité der barricaden, waarin 't volk op eene dolzinnige wijze tot het voeren van een' vernielingskrijg wordt aangehitst. Men las daarin de volgende woorden:

„Romeinen! *De koning-bombardier* [d. i. de Koning van Napels] *voert, onder den dekmantel van godsdienstige schijnheiligheid, zijne duizenden beulen op ons aan; die bloedzwelgers* (bevetori di sangue) *zijn meer bedreven in het plunderen dan in een' openlijken strijd; zij bezitten meer de woede van de hijena, dan het gevoel van eer; meer de gulzigheid van den wolf, dan de dapperheid van den soldaat; zij slepen ellende en vertwijfeling achter zich aan.*

„Romeinen! Eindelijk moeten wij met die *kannibalen* rekening houden; hun maat is vol. Te wapen!

„Gelukkig hij, die zijn' man zal dooden (*Beato chi occide li suo!*). De Romeinsche naam is den 30sten April groot geworden. Morgen zal hij reusachtig worden. Romeinen! Houwen, treffen, kwetsen, dooden, ziedaar onze leus."

— Eene telegrafische dépêche, den 13den Mei door den gen. *Oudinot*, uit zijn alstoen naar Castel-Guido overgebragt hoofdkwartier geschreven, meldt, „dat hij eene nieuwe verzoeningsdeputatie uit Rome ontvangen had. De consul van Wurtemberg, zoo meldt hij, verzeld van een' Romeinschen opperofficier, was in het hoofdkwartier woorden des vredes komen aanbrengen." — Deze komst moet van te meer gewigt beschouwd worden, daar zij vooraf gegaan was door een nieuw voordeel, den 9den door *Garibaldi* op de Napolitanen behaald.

— De generaal *Oudinot* heeft den 14den met zijn legerkorps Palo verlaten, en zijn kamp te Fiumicino opgeslagen. Hij deed echter geenerlei beweging tegen Rome. De Romeinsche overheden bleven steeds proclamatiën tegen de Franschen uitvaardigen [? zie boven, de dépêche van den 13den]. Over de gisting, welke in Frankrijk heerschte, liepen te Rome de vreemdste geruchten.

— Het wordt al meer en meer waarschijnlijk, dat de Franschen geen nieuwen aanval op Rome zullen doen, tenzij de Romeinen geheel het oor mogten sluiten voor alle schikkingen.

— Volgens een brief uit Marseille van den 18den Mei, heeft eene pakketboot, dien dag van Gaëta aangekomen, de tijding medegebragt, dat de Romeinen wederom een bloedig gevecht aan de Napolitanen hadden geleverd, en dat deze laatsten geheel verslagen waren en 1500 gevangenen hadden verloren. (Dit schijnt het gewone getal, waarop de verliezen der Napolitanen begroot worden!)

TOSCANE.

Te Livorno worden aanhoudend vele personen doodgeschoten; het getal dier strafoefeningen bedraagt, naar mate der verschillende opgaven, van 60 tot 150.

— Livorno bevindt zich — volgens de laatste berigten — steeds in staat van beleg. Men zegt, dat vele Oostenrijksche officieren door dolksteken om het leven zijn gebragt. — Zeker is het, dat de Oostenrijksche generaal *d'Aspre* vele personen heeft doen fusilleren, zoodat men elkander wederzijds niets schijnt toe te geven.

SICILIË.

Volgens de jongste berigten, zoude de laatste opstand van Palermo geheel onderdrukt zijn. De generaal *Filangieri* heeft de stad bezet, echter niet zonder dat er gevochten is.

DUITSCHLAND.

KARLSRUHE, 15 Mei.

De lands-commissie maakt bij proclamatie bekend, „dat de Regering gevlugt is, en de gemeenteraad, twijfelende aan het vertrouwen des volks, zijn ontslag nam." Zoo was land en stad zonder bestuur. De commissie benoemde daarom een Uitvoerend Bewind, en wel *Brentano*, binnenl. zaken, *Peter*, oorlog; en *Goegg*, financiën. — Burger *Struve* is benoemd tot lid der lands-commissie!

WEENEN, 17 Mei.

Volgens berigten uit Debreczin van den 4den Mei, heeft *Kossuth's* ministerie de hoofdbeginselen van het kabinet in het Hoogerhuis ontwikkeld. Het heeft zich tot een ministerie van de omwenteling verklaard en wil aan het volk eene revolutionaire rigting geven. Het doel is de republiek, die echter *niet verder* [!!] dan de organisatie van den arbeid wil gaan; het hoofdbeginsel is democratie, men erkent de volks-souvereiniteit, enz.

— De gemalin van *Kossuth* heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin zij de burgeressen van Hongarije aanspoort om de zieken en gewonden te verplegen.

— De Hongaren versterken zich op het eiland Schütt bij Presburg. — Den 15den is het tot een hevig gevecht met de Hongaren gekomen, welke tot Milchdorf en Wag-Szerdahaly waren doorgedrongen, in 't welk deze echter met een aanzienlijk verlies zijn teruggeslagen.

KAISERSLAUTERN, 18 Mei.

Heden zijn 28 volksvertegenwoordigers van de Paltz bijeengekomen en hebben eene voorloopige regering gekozen, bestaande uit de burgers *Reichardt*, uit Spier, *Cullmann*, uit Tweebruggen, *Hepp*, uit Neustadt, *Schuler*, uit Tweebruggen, en *Kolb*, uit Spier. Het luiden der klokken en het gebulder van het geschut hebben deze benoeming den volke bekend gemaakt. De 5 leden van het bestuur hebben beloofd hun leven aan de vrijheid en de eenheid van Duitschland te wijden. Eindelijk is de lang geuitte wensch vervuld, namelijk de scheiding der Paltz van Beijeren. Er is besloten, zich met Baden te vereenigen.

Wat het worden wil, weet God. De roekeloosste menschen van geheel Duitschland zijn hier bijeen, b. v. professor *Kinkel* uit Bonn, *Anneke*, *Rockman*, *Wulf*, *Grün* uit Dusseldorp; allen personen, die niets willen dan de *roode Republiek*.

BERLIJN, 19 Mei.

De [door de *regeringen* alléén ontworpene, geoctroijeerde] *Duitsche constitutie* zal eerlang worden uitgevaardigd. De *rijksraad* wordt er in hersteld. Het centraal bestuur zal, onder den titel van rijksbestuurder, opgedragen worden aan Pruissen. — In één woord, het is de Duitsche constitutie [van Frankfort], gewijzigd volgens de veranderingen, die de regeringen daarin bij de tweede lezing verlangd hadden. Hannover en Saksen zijn toegetreden. Omtrent de voornemens van Beijeren heerscht nog altijd onzekerheid. Indien Z. M. de Frankfortsche constitutie erkende, zou dit op nieuw groote bezwaren opleveren.

— De afgevaardigde *Waldeck* is, zoo als men weet, alhier gearresteerd, maar *waarom?* Dit is tot heden niet tot klaarheid gekomen.

[Men schrijft ook, dat *Waldeck* tot president van de Noordelijke kantons der Duitsche republiek bestemd was. — Ook liep het gerucht, dat *Jacoby* gearresteerd werd, toen hij, van Frankfort komende, voet op Pruissischen grond zette. *Philipps* wordt gezocht, en tegen *d'Esther*, als beschuldigd van landverraad, is een steekbrief uitgegeven.]

— Men meldt van goederhand nader, dat de Russische troepen, welke naar Hongarije in aantogt zijn, bestaan uit de 3de en 4de legerkorpsen en twee divisiën ruiterij, met 320 stukken geschut. Zij staan onder het opperbevel van vorst *Paskewitz*, en nemen hunnen weg uit Polen, Volhynië en Podolië, over Krakau, Brody en Czernowitz, door Gallicië, naar de plaats hunner bestemming.

FRANKFORT, 19 Mei.

De nationale vergadering heeft in hare zitting van heden tot het oprigten van *een nieuw voorloopig centraal bestuur* besloten. — Ofschoon dit besluit naar alle waarschijnlijkheid niet zal worden uitgevoerd, zoo strekt het toch tot een duidelijk votum van mistrouwen voor het tegenwoordig centraal-bestuur, welks gezag daardoor aanmerkelijk zal verzwakt worden. Men is nieuwsgierig, wat het ministerie ten gevolge van dit besluit doen zal.

Onder de redenaars, die heden het woord voerden, hebben vooral *Zachariä* en *Vogt* de aandacht getrokken.

Vogt vooral oogstte daverende toejuichingen in, toen hij zeide:

„Toen generaal *Hoche*, in 't glorierijkste tijdperk der Fransche Republiek, een' majoor de verdediging van een defilé opdroeg, zeide hij tegen hem: „Majoor! gij zult dit punt met uwe uiterste krachten verdedigen?" — en het antwoord was: „Ja, mijn generaal." — „Het is echter eene gevaarlijke stelling — gij zijt misschien allen verloren!" — en 't antwoord luidde weder: „Ja, mijn generaal!" — „Maar gij zult de armee en Frankrijk redden," — en de majoor herhaalde nog eens: „Ja, mijn generaal!" — Nu mijne heeren! ook het Duitsche Volk zegt tot u: *gij zult te gronde gaan, maar het Vaderland redden.* — Antwoordt ook gij: *Ja?*" — Een donderend bravo, dat zelfs eenige minuten aanhield, volgde op dat woord van *Vogt*, en toen ging men tot de stemming over en nam het volgende besluit:

„De vergadering verkiest dadelijk — *zoo mogelijk uit de rij der regerende vorsten — eenen rijks-stadhouder*, die tot op het bij besluit van den 4den Mei voorziene tijdstip de regten en pligten van het rijks-opperhoofd — overeenkomstig het 3de hoofdstuk der rijks-constitutie — uitoefent."

Verscheidene leden hebben tegen dit besluit protest ingeleverd.

Verder heeft de vergadering nog aangenomen het volgende voorstel van den afgevaardigde *Uhland*:

„Mogt de rijksvoogd, overeenkomstig de bedreiging van het ministerie, beproeven zijn gezag in andere handen dan die der Nationale Vergadering neder te leggen, dan verklaart de nationale vergadering zulk eene overdragt voor *nietig*, *onwettig* en *onverbindbaar*."

— In deze stad worden steeds meer troepen bijeengetrokken. — Naar de geruchten te oordeelen, zouden in Baden en Rijn-Beijeren meer dan 100,000 opstandelingen van wapenen voorzien zijn; doch dit mag men als hoogst overdreven beschouwen. — Uit Baden zijn vele personen herwaarts, *alsmede naar België en Nederland*, gevlugt.

— De citadel van Mainz wordt gewapend. De Pruissen vereenigen veel troepen in de Rijn-provinciën; — volgens sommigen 60,000 man.

— De Badensche officieren, welke deels door hunne soldaten verdreven zijn, deels zich niet onderwerpen wilden aan het voorloopig bewind van Karlsruhe, zullen meerendeels in Oostenrijksche dienst overgaan.

Van den 20sten. Heden is de Rijksvesting Mainz in staat van beleg verklaard. Al de Rijn opwaarts varende schepen worden aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen, ten einde het zenden van manschappen of wapenen naar Rijn-Beijeren te verhoeden. — Men verneemt, dat hier een korps van 60,000 man Rijks-troepen zal worden bijeengebragt, waarvan echter tot nu toe slechts 15,000 man bijeen zijn.

— Voortdurend wordt van hier veel geld *naar Nederland* gezonden. In de effecten-societeit zijn de 5 pc. metall. heden tot 74¾ pc. gestegen.

— Ten aanzien der Badensche aangelegenheden zijn hier twee belangrijke stukken ontvangen, als: 1) eene proclamatie van den groothertog *Leopold*, gedagteekend van Berg (Rheinpaltz) van den 17den Mei, welke al wat de voorloopige regering te Karlsruhe mogt doen of besluiten voor nietig en van onwaarde verklaart, en de troepen onder belofte van eene volledige amnestie tot het terugkeeren tot getrouwheid aanmaant; — 2) eene proclamatie van de voorloopige regering, waarin zij zegt, *zeer veel geld noodig te hebben*, en dat zij hoopt, dat allen, wier financiële toestand zulks veroorlooft, toereikende offers op het altaar des vaderlands zullen brengen! Ook dit stuk is gedagteekend van den 17den Mei, en onderteekend door *Brentano*.

Van den 21sten. In de zitting der Nat. Vergadering van heden las de president eerst de namen af van *dertien* leden, die hun mandaat als afgevaardigde teruggaven, en daarna eene gemotiveerde verklaring van *vierenzestig* afgevaardigden, die dit voorbeeld volgden. — Een verschrikkelijk misbaar vervulde het Huis, toen men onder de leden, die de Paulskerk vaarwel zeiden, *Dahlman*, *v. Gagern*, *Beseler*, *E. Simson* en andere achtingswaardige mannen, hoorde aflezen. — Er werd besloten tot eene namiddag-zitting, en deze geopend met 189 leden. *Goltz* stelde toen voor: „*de Nationale Vergadering neemt wettige besluiten met* 100 *leden.*" Vóór het voorstel 101, tegen 39. — Maar tot het nemen van een besluit zijn nu nog 150 leden noodig. — De stemming blijft dus op dit oogenblik zonder gevolg.

— In de omstreken van onze stad worden reeds groote toebereidselen gemaakt voor het ontvangen van aanzienlijke massa's troepen, die hier bijeengetrokken zullen worden. Eerstdaags worden de eerste bezendingen, uit Pruissen, Hannoveranen, Mecklenburgers en Brunswijkers bestaande, verwacht.

HAMBURG, 19 Mei.

„Van eene goed onderrigte zijde vernemen wij — (aldus wordt aan de *Börsenhalle* uit Lubeck geschreven) — dat Denemarken *een' wapenstilstand voor den tijd van één jaar* heeft aangeboden, op voorwaarde, dat Sleeswijk tot aan de zuidelijk van Husum en Flensburg te trekken linie aan de Denen voor dien tijd zou worden afgestaan. Het Berlijnsche kabinet is verzocht binnen acht dagen op dit voorstel te antwoorden. Denemarken zou insgelijks hebben voorgeslagen met Pruissen een' *afzonderlijken* vrede te sluiten, in welk geval zijne schepen dadelijk zouden worden uitgeleverd."

— Het bombardement van Fredericia is voortgezet, maar schijnt tot nog toe tot geene resultaten te hebben geleid.

— De Pruissen trekken in Jutland zeer langzaam voorwaarts. Het schijnt zich te bevestigen, dat zij in Aarhuus zijn. De Denen, die, onder den generaal *Rye* tegen hen overstaan, wijken, naar mate de Duitschers voortrukken.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 19 Mei.

Een avondblad bevestigt het gerucht van ministeriële verandering. Lord *John Russell* zoude als pair den markies *van Landsdowne* opvolgen, welke laatste tot hertog verheven wordt. Lord *Clarendon* wordt als *premier* en sir *James Graham* als lord der admiraliteit genoemd.

— Heden namiddag was er ten hove Cercle, ter viering van den 30sten verjaardag van de Koningin. Na den afloop, terwijl H. M. met haren gemaal, en hunne twee oudste kinderen het park doorreed, werd een pistoolschot op haar gelost. De dader, zekere *W. Hamilton*, straatmaker, zonder werk, oud 23 jaren, werd gevat. Hij verklaarde, dat zijne pistool niet met scherp geladen was geweest, en hij het alleen had afgeschoten om van zich te doen spreken.

[Den 20sten heeft *Hamilton* andermaal een verhoor ondergaan, waarbij hij als reden voor zijn schandelijk bedrijf moet hebben opgegeven, „dat hij verlangde in de gevangenis te komen, ten einde den kost te hebben, daar het hem verveelde langer zonder werk rond te zwerven; — dat hij overigens geen kwaad oogmerk tegen de Koningin voedde, en mitsdien de pistool niet met scherp had geladen." Overigens verklaarde hij niets ter zijner verdediging te willen zeggen. — Nadat alstoen de heer *Hall*, hoofddirecteur van het policie-bureau in Bowstreet, tot den gevangene had gezegd, „dat hij eerstdaags zoude teregt staan wegens den moedwilligen aanslag op het leven van H. M. de Koningin, door eene geladen pistool op HD. af te schieten, met oogmerk, om H. M. schrik aan te jagen en te wonden," werd hij naar de gevangenis teruggevoerd.]

— *Jenny Lind* is l.l. Dingsdag naar Dover vertrokken en den volgenden ochtend naar Calais overgestoken, om zich naar Parijs te begeven en vervolgens naar Stokholm, ten einde met hare familie te beraadslagen over haar aanstaand huwelijk. Van eenen anderen kant zegt men, dat zij, na in het begin dezer week te Norwich met den heer *Harris* in den echt getreden te zijn, onder zijn geleide naar Zweden reist, om daar de wittebroodsweken door te brengen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Mei.

De afloop der verkiezingen hier te lande is thans grootendeels bekend. De roode-republikeinsche partij heeft, wel is waar, de zege niet behaald, maar het aantal harer aanhangers, die tot leden der Wetgevende Vergadering zijn benoemd, *is veel grooter dan men had verwacht, en overtreft ver dat der roode republikeinen, die leden zijn der tegenwoordige Constituerende Vergadering.* — De nieuwe Kamer zal uit 750 leden bestaan; men meent, dat 250 derzelve aanhangers zullen zijn der *roode Republiek;* hun aantal in de tegenwoordige vergadering bedraagt *slechts omstreeks* 80. Men meent zich echter overtuigd te kunnen houden, dat die roode republikeinsche aanhang zal staan tegenover eene meerderheid van gematigde afgevaardigden, waarop vrij wat meer staat zal kunnen worden gemaakt, dan op die, waardoor de bewindslieden tot dusver zijn ondersteund. Zoo veel is zeker, dat het aantal der gematigde republikeinen, zoogenoemd *van den vorigen dag*, in de nieuwe Kamer zeer gering zal zijn. Men weet, dat die lieden dikwerf hebben geweifeld, en dat zij door hunne onstandvastigheid de bewindslieden in het verloopene jaar gedurig in verlegenheid hebben gebragt.

De opgaven nopens den afloop der verkiezingen, zoo hier ter stede als in de departementen, hebben — gelijk reeds is gemeld — allerongunstigst ter beurze gewerkt. In eenige weinige dagen zijn de 5 pc. Fransche renten niet minder dan 6 pc. achteruitgegaan; 't welk genoegzaam ten blijke kan strekken, dat de beurslieden de toekomst met groote bekommering te gemoet zien. — Men hoopt, dat het vertrouwen spoedig hersteld zal worden, vooral in de verwachting, dat de meerderheid in de Wetgevende Vergadering ééne lijn zal trekken en de handen ineenslaan tot handhaving der openbare orde.

— Te regt wordt het een zonderling teeken des tijds genoemd, dat slechts *drie* leden van het voorloopig republikeinsche gouvernement van den 24sten Februarij 1848, namelijk de heeren *Arago*, *Crémieux* en *Ledru Rollin*, tot leden der tweede republikeinsche Wetgevende Kamer zijn benoemd. De acht overige leden van dat bewind: *Lamartine*, *Marrast*, *Dupont de l'Eure*, *Garnier-Pagès*, *Marie*, *Flocon*, *Louis Blanc* en *Albert* zijn niet herkozen. — Onder de nieuwe afgevaardigden noemt men den bekenden sterrekundige *Leverrier*, die in het departement van de Creuse is benoemd.

— *Boichot* en *Desmoussaux* zijn de eerste leden der nieuwe Kamer, welke reeds hunne plaatsen in de zittingzaal hebben besproken. Toen *Changarnier* den sergeant-majoor *Boichot* uit de gevangenis ontsloeg, zeide hij tot hem, „dat hij hoopte, dat *Boichot* in het parlement de discipline niet zou vergeten, dien eersten grondslag van de organisatie der openbare magt."

Van den 20sten. Ten gevolge van een gisteren door de Nat. Verg. genomen besluit, betreffende den generaal *Changarnier*, is door den president de brigade-generaal *Perrot* benoemd tot opperbevelhebber der nationale garde van de Seine. De generaal *Changarnier* zal het opperbevel over de troepen van alle wapenen, van de 1ste militaire divisie, blijven behouden.

— Algemeen spreekt men van eene ministeriële krisis.

Trouwens de positie van het kabinet is niet de gemakkelijkste. Terwijl het overal den vrede wil trachten te bewaren, wil het volk den oorlog: oorlog in Italië, om de Italianen van het slavenjuk te bevrijden; oorlog met Rusland, Oostenrijk en Pruissen, om de onregtvaardigheid te helpen voorkomen, welke deze mogendheden Hongerije willen aandoen, enz.

[Meer en meer blijkt het inderdaad, dat het tegenwoordige kabinet niet lang meer in stand blijven zal. De vraag, „of Frankrijk al of niet zal moeten overgaan tot het voeren van een' buitenlandschen oorlog," schijnt aanleiding daartoe te geven. — Algemeen houdt men het in Parijs er voor, dat de meeste ministers den oorlog onvermijdelijk beschouwen, minder nog als een middel om de eer van Frankrijk te handhaven, dan wel *om eene afleiding te geven ten behoeve van het binnenland*, en de desorganisatie van het leger door de Socialisten zooveel mogelijk tegen te gaan.]

— *Raspail*, die thans gevangen zit, is in het departement der Rhone gekozen, met *drie* onderofficieren.

Ook de heer *Greppo*, die elken spreker in de rede valt, en nooit zelf eene redevoering uitspreekt, nam men op nieuw tot dit verdienstelijk werk.

— De *Assemblée Nationale* houdt het voor waarschijnlijk, „dat er te Parijs een comité van roode propaganda bestaat, *die alle democratische bewegingen in Europa bestuurt.*"

Van den 21sten. Heden verkeerde de beurs in eene ware paniek, zijnde de Fransche 5 pCts. sedert eergisteren ruim 6 pCt., en de 3 pCts. ruim 5 pCt. achteruitgegaan. Deze vreeselijke daling is louter het gevolg van verkoopordera uit de provinciën en van buitenslands; want de hoofdstad is rustig en de goede stemming van het leger, heden wederom bij de revue gebleken, waarborgt de handhaving der orde.

— Het mandaat der tegenwoordige Nationale Vergadering eindigt den 27sten Mei des middernachts; de constituerende vergadering zal alzoo Zaturdag, den 26sten dezer, als naar gewoonte eene zitting houden. Zondag den 27sten Mei zal geene zitting gehouden worden en Maandag, den 28sten Mei, zal de nieuwe wetgevende Vergadering het eerst bijeenkomen.

— Het geheele ministerie heeft gisteren zijn ontslag aan den President der republiek aangeboden. Omtrent de vorming van het nieuwe ministerie blijft nog altijd onzekerheid heerschen.

[Intusschen is het ontslag van het bestaande nog niet aangenomen.]

— Onderscheidene regementen zullen Parijs verlaten, om het leger, dat *aan den Rijn* wordt bijeengetrokken, te versterken. Dit leger zal gebragt worden op 200,000 man met 300 stukken geschut.

Van den 22sten. Even belangrijk als gisteren de Fransche fondsen waren gedaald, zijn zij ook heden gestegen; de 5 pCts. zijn 5 pCt. en de 3 pCts. nagenoeg even veel gerezen. Ook vreemde effecten deelden in meerdere of mindere mate in die verbeterde stemming der beurs. — De daling der laatste dagen wordt algemeen toegeschreven aan de vrees, dat onder het leger geen goede geest heerschte.

Om zich hiervan te overtuigen, heeft de President der Republiek gisteren eene revue gehouden en deze is zeer voldoende afgeloopen, daar de troepen niet den minsten kwaden geest betoond, maar integendeel de meeste geestdrift voor de bestaande orde van zaken aan den dag gelegd hebben.

BELGIE.

ANTWERPEN, 19 Mei.

Den heer *Morren*, professor der universiteyt van Luyk, koómt van dèn Koning der Nederlanden het ridder-kruys der orde van den Eyken kroon te ontfangen.

— Men leést in het *Journal de Liège;* „Eergisteren is te Luyk aengehouden den genaemden *Esselen*, opsteller van het dagblad *le Peuple*, en gelyktydig, den heer *Mostel* te Verviers, verver. Deze aenhoudingen zyn geschied ten gevolge van een opleydings-bevel van wegen de justitie van Brussel, en waer uyt zou blyken dat de heeren *Esselen* en *Mostel* zich ingewikkeld bevinden in het complot, hebbende voór oogmerk het gouvernement van den Staet om te tuymelen, over eenigen tyd te Brussel ontdekt. — Men zegt dat nog andere aenhoudingen, insgelyks met dit complot in verband staende, nog in andere steden van het land, den zelven dag hebben plaets gehad."

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 21sten Mei.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven, dat door de afdeelingen zijn benoemd hare presidenten, vice-presidenten en de rapporteurs over de verschillende bij de Kamer ontvangen wets-ontwerpen.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 21sten Mei.

In de zitting van heden is de beraadslaging over het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1847 voortgezet, en ten einde gebragt. Dat wets-ontwerp is met 57 tegen éene stem, die van den heer *van Rijckevorsel*, onveranderd aangenomen, waarna de Vergadering tot morgen verdaagd is.

[Bij deze gelegenheid heeft de minsster van koloniën in den loop zijner rede doen uitkomen, dat hij zich, zoo wel uithoofde van den staat zijner gezondheid, als wegens andere omstandigheden, zeer weinig geneigd gevoelt, om de parlementaire loopbaan lang voort te zetten. De heer *Sloet tot Oldhuis* heeft uitgeweid over de behandeling, onlangs aan een geacht Protestantsch geestelijke (den heer *van Hoëaell*) op Java aangedaan, bij gelegenheid van de ongeregeldheden, ten vorigen jare aldaar voorgevallen. Ook deze persoon is (even als de heer *van Vliet*) genoodzaakt geweest, Java te verlaten en heeft een onderzoek gevraagd. De minister schijnt zich deze zaak te hebben aangetrokken, en de heer *Sloet* verzocht ernstig, om zoo spoedig mogelijk dat onderzoek te done aflopen.]

In deze zelfde zitting is ingekomen een ontwerp van wet tot regeling van het Kiesregt en de benoeming van afgevaardigden in de beide Kamers der Staten Generaal.

[De hoofdinhoud van dit wetsontwerp is als volgt:

Om kiezer te zijn moet men wezen Nederlander, in het genot der burger- en burgerschapsregten, meerderjarig en in de directe belastingen, de rijks-opcenten daaronder begrepen, betalen naar de onderstaande tabel:

Provincie *Noord-Braband.* 's Hertogenbosch *f* 60; Eindhoven *f* 60; Breda *f* 50; Bergen op Zoom *f* 50, in de overige gemeenten *f* 30.

Provincie *Gelderland.* Arnhem *f* 80; Zutphen *f* 60; Nijmegen *f* 50; Tiel *f* 50; Bommel *f* 50; Wageningen *f* 50; Doesburg *f* 50; Harderwijk *f* 40; Culumborg *f* 40; in de overige gemeenten *f* 30.

Provincie *Zuid-Holland.* 's Gravenhage *f* 100; Rotterdam *f* 110; Dordrecht *f* 80; Schiedam *f* 80; Delft *f* 70; Gorinchem *f* 60; Woerden *f* 60; Leiden *f* 50; Brielle *f* 50; Gouda *f* 40; Vlaardingen *f* 40; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Noord-Holland.* Amsterdam *f* 120; Haarlem *f* 70; Purmerend *f* 80; Alkmaar *f* 70; Monnikkendam *f* 70; Edam *f* 70; Zaandam *f* 60; Weesp *f* 60; Medemblik *f* 60; Hoorn *f* 50; Enkhuizen *f* 50; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Zeeland.* Middelburg *f* 80; Goes *f* 70; Zierikzee *f* 60; Vlissingen *f* 50; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Utrecht.* Utrecht *f* 70; Amersfoort *f* 40; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Friesland.* Leeuwarden *f* 70; Sneek *f* 70; Harlingen *f* 60; Bolsward *f* 60; Franeker *f* 60; Dokkom *f* 50; Ameland *f* 22; Schiermonnikoog *f* 22; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Overijssel.* Zwolle *f* 70; Kampen *f* 70; Deventer *f* 60; Almelo *f* 40; Enschedé *f* 40; in de overige gemeenten *f* 30.

Provincie *Groningen.* Groningen *f* 70; in de overige gemeenten *f* 36.

Provincie *Drenthe.* Assen *f* 50; Meppel *f* 50; in de overige gemeenten *f* 24.

Hertogdom *Limburg.* Maastricht *f* 50; Roermond *f* 40; Venlo *f* 30; Sittard *f* 30; in de overige gemeenten *f* 22.

De lijsten van kiezers worden vóór ultimo Februarij ter inzage gelegd door de plaatselijke besturen en ieder kan vóór den 15den April de uitspraak der arrondissements-regtbank bij rekest inroepen, wanneer aan zijne reclame niet is voldaan. Bij den Hoogen Raad kan de vernietiging der beslissing van de regtbank gevraagd worden.

Elke provincie wordt door gedeputeerde staten, overeenkomstig de Grondwet, in kiesdistrikten, ter benoeming van leden der Tweede Kamer verdeeld, elk van ongeveer 45,000, en alzoo Noord-Braband in 9, Gelderland in 8, Zuid-Holland in 13, Noord-Holland in 10, Zeeland in 4, Utrecht in 3, Friesland in 5, Overijssel in 5, Groningen in 4, Drenthe in 2, Limburg in 5, te zamen 68 hoofd-kiesdistrikten. — Er zijn ook onderkiesdistrikten. — De kiezers-vergaderingen worden gehouden op den 2den Dingsdag der maand Junij; die der onder-kiesdistrikten den Vrijdag bevorens. — Het bureau in de hoofd-kiesdistrikten bestaat uit den voorzitter en drie raadsleden en in de onder-kiesdistrikten uit den voorzitter en twee raadsleden. De kiezers moeten hun stembiljet schriftelijk ingevuld, doch ongeteekend en behoorlijk gesloten in persoon inleveren en ongewapend verschijnen. — De kiezersvergaderingen duren in de hoofd-distrikten twee dagen; de eerste is bestemd tot het ontvangen, de tweede tot het openen der briefjes. — Wanneer niemand bij de eerste stemming de volstrekte meerderheid heeft, wordt nader gekozen tusschen de twee personen, die het grootste aantal stemmen hebben verworven. Zijn alsdan de stemmingen weêr gelijk, dan beslist het lot. — Bij ontbinding der Tweede Kamer worden de kiesvergaderingen binnen 40 dagen na het onbindingsbesluit gehouden.

Ten aanzien van de verkiesbaren voor de Eerste Kamer, wordt de lijst der hoogstaangeslagenen in de provincie (1 op de 3000 zielen) met vermelding van het belastingsbedrag, opgemaakt door Gedep. Staten, die over de inkomende reclames, behoudens voorziening bij de regtbank en bij den hoogen raad, beslissen. – De benoeming geschiedt ingevolge de grondwet door de Provinciale Staten. – Van de leden der Eerste Kamer treden op den 3den Maandag van September 1851, 1854 en 1857 telkens 13 leden af. Van de Tweede Kamer treedt de helft in 1850, de andere helft in 1852 af. – De wet wijst aan hoe vele leden uit elke provincie in gemelde jaren aftreden; het lot beslist, welke de aftredende leden zijn.]

Zitting van Dingsdag, den 22sten Mei.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet, nopens de verantwoordelijkheid der ministers. — De heeren *Albarda*, *van Hall*, *Godefroi* en *Groen van Prinsterer* hebben achtervolgelijk het woord gevoerd. Z. Exc. *de minister von justitie* heeft herhaaldelijk gesproken, ten einde die leden te beantwoorden. — Morgen ochtend, te 11 uur, zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

's GRAVENHAGE, 22 Mei.

Bij besluit van den 19den dezer no. 207, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ter zamenstelling van de commissie tot afneming van het examen om te worden toegelaten op de rolle der studenten van eene hoogeschool, of aan het athenaeum te Amsterdam of te Deventer, voor het tegenwoordige jaar te benoemen de navolgende heeren: tot commissaris des Konings, lid en voorzitter der gemelde commissie, mr. *A. W. Engelen*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voormalig rector der Latijnsche scholen te Elburg en schoolopziener; tot verdere leden derzelve: *V. S. M. van der Willigen*, hoogleeraar in de wis- en natuurkunde en bespiegelende wijsbegeerte aan het athenaeum te Deventer; *C. H. Thiebout*, rector der Latijnsche scholen te Zwolle; *Th. Verwaijen*, rector der Latijnsche scholen te Breda; *P. Halbertsma*, rector der Latijnsche scholen te Elburg; *J. H. Kroon*, leeraar in de wiskunde aan het stedelijk gymnasium te Zutphen; en *H. van Sillevoldt*, leeraar in de wiskunde aan het stedelijk gymnasium te 's Gravenhage.

AMSTERDAM, 22 Mei.

Wij vernemen, dat hier ter stede, voor vele aanzienlijke Duitsche familiën, vooral uit Frankfort, woningen in gereedheid gebragt worden. Deze familiën willen zich door uitlandigheid onttrekken aan de gevaren, waaraan de gebeurtenissen in hun vaderland hen mogelijkerwijze kunnen blootstellen.

— Sedert eenigen tijd zijn nu, behalve de *Leeghwater*, ook de twee overige stoomwerktuigen tot uitpomping van het Haarlemmer-meer daartoe in dienst gesteld, zijnde de *Cruquius* en de *Lijnden;* en is het meer reeds gezakt tot ruim 1 el onder het Amst. peil, of anders gezegd tot bijna een half el onder dien matigen zomer-boezemstand, waarop in Rijnland gewoonlijk de sluizen worden gesloten gehouden, ten einde geen water meer uit het hoogheemraadschap te verliezen, en waarop tegenwoordig doorgaans de boezem staat.

Van den 23sten. Onze Frankfortsche korrespondent meldt ons, „dat de heer *von Gagern*, om de dreigende vervolgingen der geëxalteerde partij te ontgaan, zich voor eenigen tijd met zijn gezin in Holland zal komen vestigen."

(*H. B.*)

— In den stedelijken raad van heden is tot hoofd-redacteur der Stads-Courant benoemd de heer *H. Boom*, thans hoofdredacteur van den *Nederlander*, te Utrecht. In dezelfde vergadering is de subsidie van *f* 25,000, voor 1849—1850, aan den Holl. schouwburg gecontinueerd.

KAMPEN, 21 Mei.

De zeer uiteenloopende berigten, in eenige onzer dagbladen opgenomen, over de brandschade te Graf horst, op den 5den dezer maand, heeft de commissie voor noodlijdenden door dien brand doen besluiten om mededeeling te doen van de totale schade, voor zoo ver die tot heden kan worden opgegeven en die reeds tot de aanzienlijke som van zesenveertig duizend guldens is geklommen. Slechts in *twee* huizen waren de meubelen, gereedschappen, enz. verzekerd. Van de 57 verbrande huizen zijn 32 *niet* verzekerd; terwijl de verzekerde som der 25 andere huizen laag te noemen is.

GRONINGEN, 24 Mei.

Nopens den op gisteren alhier plaats gehad hebbenden *ploegwedstrijd* en de heden geopende Tentoonstelling van vruchten, groenten, bloemen, landbouwgereedschappen, enz. verwijzen wij onze lezers naar het hier achter staande *Berigt* dienaangaande van wege de *Commissie van Landbouw* in deze provincie.

— In den nacht van den 21sten op den 22sten dezer, tusschen 11 en 12 uur, ontstond er brand in de behuizing en bakkerij van M. SCHILDKAMP, te Woldendorp, welke zoo hevig toenam, dat, ondanks de aangewende pogingen tot blusschen, het gebouw genoegzaam geheel vernield is; echter is men geslaagd, om de belendende huizen te behouden.

Men heeft gelukkig den tijd gehad, een in de wieg liggend kind te redden, hetwelk de ouders, die oogenblikkelijk niet te huis waren, aan het opzigt van een' 13jarigen jongen hadden toevertrouwd; terwijl ook de meubelen grootendeels zijn gered.

De oorzaak van den brand is onbekend en het huis, naar men verneemt, voor brandschade verzekerd.

— Wij ontvangen van goederhand de navolgende mededeeling, gedagteekend 's Gravenhage, den 22sten dezer, nopens de laatste bij de Tweede Kamer der Staten Generaal plaats gehad hebbende beraadslagingen:

„L.l. Zaturdag en gisteren heeft de Kamer, telkens van des morgens 11 tot des namiddags 4 uur, zich bezig gehouden met de wet houdende beschikking nopens het koloniaal batig slot van 1847, zonder dat er bijna een enkel woord gesproken is over die wets-voordragt zelve, maar enkel en alleen over de vraag, of de regering bij magte was, om met de Handelmaatschappij contracten aan te gaan, zonder de goedkeuring der wetgevende magt. — De heeren VAN HALL, VAN RIJCKEVORSEL en DE MONCHY hebben dit toestemmend, maar de overige sprekers ontkennend beantwoord. Vervolgens had er eene stemming plaats opzigtelijk eene motie van den heer DE MAN, welke motie inhield, dat de vergadering door stemming zich zoude verklaren, of zij *al* dan *niet* het beginsel was toegedaan, dat de wetgevende magt bij genoemde contracten moest gekend worden. De motie zelve werd door velen bestreden, wat het beginsel, doch niet wat daarvan het gevolg zoude zijn, n.l. het kennen van het gevoelen der leden opzigtelijk het punt in kwestie, zoo dat onder de tegenstemmers (31), welke de motie verwierpen, ten minste 8 à 10 leden waren van gelijke gevoelens als de 27 leden, die de motie aannamen. Men kan alzoo veilig aannemen, dat 37 leden het gevoelen waren toegedaan, „dat de regering buiten de wetgeving geene contracten met de Handelmaatschappij mag sluiten."

Deze nederlaag van het ministerie kan goede gevolgen hebben, vooral beschouwd uit een financiëel oogpunt; want men gelooft, dat hier nog al iets te bezuinigen is. Het scheen dan ook, dat, behalve enkele leden, allen werkelijk blijde waren met deze zege.

Heden is aan de orde het ontwerp van wet op de verantwoordelijkheid van de ministers. Velen denken, dat dit ontwerp van wet, na eene tweedaagsche discussie, zal *verworpen* worden, omdat het niet bevat de verantwoordelijkheid in haren geheelen omvang, en wel inhoudt reglementaire bepalingen, bescherming voor niet-vervolging van den procureur-generaal, en niet-verantwoording van geldelijk b heer, enz."

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

DELFZIJL, 23 Mei.

Nog steeds levert de reede alhier een allerbelangrijkst schouwspel op; een veertigtal schepen, zoowel twee- als driemasters, van onderscheidene natiën, o. a. Napolitaansche, Amerikaansche, Spaansche, Portugesche, Engelsche, Fransche, Deensche, Holsteinsche, Bremer en Zweedsche, liggen in het gezigt dezer haven ten anker, en varen de booten gedurig af en aan. Opmerkenswaardig is de bemanning dezer schepen, zoo wat betreft hare verschillende taal, kleeding, enz., als haar geheel uiteenloopend voorkomen: men ziet er den levendigen Franschman, den somberen Engelschman, als het ware voor de zee geschapen, den trotschen Spanjaard, wiens oogen, tintelende van eenen donkeren gloed, den opmerker onwillekeurig zijne Moorsche afkomst voor den geest roepen, — in één woord, het is een tooneel, overwaardig om er eens den reiswagen om te laten voorkomen. Gaarne zullen ook zeker de gezagvoerders aan het algemeen verlangen voldoen, om hunne vlaggen gedurende de Pinksterdagen bij goed weer ten toon te spreiden, ten einde zoo mogelijk aan dit overschoon tafereel nog hoogeren luister bij te zetten.

Wij durven dus het reis- en weetlustig publiek vrijelijk aanbevelen hiervan te profiteren, te meer daar er op Maandag, den 28sten dezer, gelegenheid is om met de Leer-Delfzijler-stoomboot, *Erfprins Ernst August*, een pleiziertogtje naar Leer te maken, ten welken einde dezelve dien morgen te 7 uur van hier vertrekt, om 's namiddags te 3 uur van Leer terug te stoomen.

De Drentsche Courant

zegt aan 't slot van een artikel van bijna honderd regels, dat tot antwoord moet strekken op onze laatste aanmerkingen nopens hare handelwijze jegens een' Groningschen Volksvertegenwoordiger, en geplaatst is in haar nommer van Dingsdag l.l.: „De *Groninger Courant* behoeft al 't bovenstaande niet over te nemen." Wij zullen zoo vrij zijn, dien verstandigen raad nog een beetje verder uit te strekken — en niet met al dienaangaande meer over- of opnemen, althans voorshands niet. Wij toch geven thans den moed op, met de *Dr. Ct.* eene polemiek te kunnen voeren, zoo als die behoort, daar zij — alsof wij 't haar niet reeds hadden voorgehouden — zoo maar geheel *sans gêne* voortgaat te redeneren zoo als zij begonnen was, en daarbij *onze* woorden aanhaalt en (zoo als 't zal heeten) teregtwijst, zoo als 't in haar kraam te pas komt, zonder het eigenlijke punt in kwestie in 't oog en het hoofdpunt van elke polemiek in eere te houden, d. i. letterkundige eerlijkheid of goede trouw.

Met *zoodanigen* strijd kunnen wij ons niet verder inlaten, — hoe bereid wij zijn elken letterkundig-eerlijken strijd tot het einde toe vol' te houden.

Advies van den Heer G. REINDERS, ten opzigte van de wetsvoordragt bepalende de reis- en verblijfkosten van de leden der Staten Generaal,

uitgebragt den 4den Mei l.l.

Mijne Heeren!

Ik heb met genoegen uit de memorie van beantwoording door de Regering bij de Kamer ingediend, gezien, dat bij haar het voornemen bestaat, om voortaan aan geen ambtenaar, van welken rang ook, een hooger cijfer voor reiskosten toe te staan, dan door de Staten Generaal zal genoten worden, en het is uit dien hoofde, dat ik aandring, om het cijfer bij deze wet niet boven het werkelijke te bepalen, opdat het blijve eene *vergoeding*, ingevolge art. 85 der grondwet. — Maar ik moet tevens opmerken, dat de wetgevende-, in verhouding tot de uitvoerende magt, eene inderdaad geringe en schrale bezoldiging erlangt.

Een Blik op de Tentoonstelling van Schilderijen van levende Nederlandsche Meesters,

die thans te Groningen plaats heeft van wege het Kunstlievend Genootschap Pictura.

Bij gelegenheid dat door de zorg van het ijverige bestuur des alhier bloeijenden Kunstlievenden Genootschaps PICTURA, ons weder het genot is verschaft eener uitmuntende Tentoonstelling van kunstwerken der tegenwoordige Nederlandsche Schilderschool, zoude het van onzen kant weinig sympathie verraden voor die pogingen tot bevordering van die schoone kunst, indien wij ze met stilzwijgen beschouwden en in onze kolommen niet eene eenigzins uitvoerige melding daarvan maakten.

Het verheugt ons, van goederhand in staat gesteld te zijn eene korte beschouwing van de voornaamste der tentoongestelde kunstwerken te kunnen geven. Wij zullen achtervolgend naar de genres der stukken, die beschouwing onzen lezeren mededeelen, en vangen heden aan met

I. PORTRET- en GENRESTUKKEN.

No. 8. J. L. BEIJER. Eene voorlezing uit den Bijbel.
No. 9. „ De laatste uit de kerk gaande.

De vooruitgang des Schilders is zeer merkbaar vooral in het laatste stuk. Er is eene goede toon in beide, en de Teekening der figuren zeer te prijzen, het satijn van No. 9 is doelmatig bewerkt.

No. 11. P. BLIEK. Een Noord-Brabandsch meisje van de markt komende.

Is een aardige voorstelling; liever hadden wij van hem gezien een tafereel, gelijk wij voor 4 jaren het genoegen hadden te ontvangen (het vertrouwelijk gesprek van den doctor).

No. 18. BRAET VAN UEBERFELD. Eene visschers-bruid.
No. 19. „ Eene oude vrouw met hare huisvrienden.

Het laatste stukje bewijst eene betere vinding dan het eerste, 't welk, hoezeer met meer zorg geschiderd dan No. 19, evenwel voor hetzelve in toon moet onderdoen; de figuren van beide zijn goed geteekend.

No. 21. C. B. BUIJS. Vier portretjes.
No. 22. „ Een fruitwinkel.

De fruitwinkel getuigt van de groote zorg, die de schilder heeft aangewend in het behandelen zijner figuren en in het verrijken van den winkel door het aangebragte bijwerk; zijne portretjes zijn allerliefst en, zoo verre wij oordeelen kunnen, zeer gelijkend.

No. 26. J. A. CANTA. Een bloemenplukster.
No. 27. „ Een meisje met een prentenboek.

Het eerste stuk bewijst, wat de kunstenaar met zijn perceel vermag, niet minder is de stand en de teekening der figuren; het geheel is eene bevallige voorstelling. No. 27 kan ons minder behagen, zoo in voorstelling als in toon.

No. 29. W. C. CHIMAER VAN OUDENDORP. De verjaardag.

In deze voorstelling munt het beeld van den grijsaard uit in behandeling en in kleur; men ziet met genoegen ieder kleinkind het zijne toebrengen om den ouden man eenen aangenamen feestdag te bezorgen; het bijwerk is zeer doelmatig gekozen.

No. 45. J. ENSING. Een portret.

Wat de gelijkenis van dit portret aangaat, kunnen wij gerustelijk verwijzen naar den voor den schilder zoo vereerende uitspraak van iederen beschouwer; de uitvoering bewijst genoegzaam zijne vooruitgang in de kunst. Hoezeer no. 46 meer doorwerkt is, dan no. 47, vermeenen wij echter den voorrang te moeten toekennen aan dit laatste, hetwelk eene voorstelling is, welke in de genrestukken meer behoorde gekozen te worden.

No. 50. J. P. TETAR VAN ELVEN. Een slapend meisje.

Voor het onderwerp is in dit stukje alles gelukkig gekozen; door de juiste teekening valt de door den kunstenaar bedoelde rust van het meisje te meer in het oog, wat in de meening en onder het bereik van den schilder lag is door hem zeer goed gegeven.

No. 100. H. HOLANDER. Een huiselijk tafereel uit de 17de eeuw.
No. 101. „ Een mediterend meisje.

In beiden heerscht de goede toon, den jongen kunstenaar reeds eigen geworden; evenwel verdient No. 100 den voorrang bij het volgend nommer, hetwelk minder zorgvuldig bewerkt is.

No. 108. H. J. B. JOLLY. Het bezoek van den Geneesheer.

Deze schilderij schijnt wel het bezoek van een' geneesheer in eene oud-Hollandsche kraamkamer te zullen voorstellen, althans moet het achter den scherm geplaatste figuur en bijwerk deze meening te meer opwekken. De beelden zijn zeer goed, en het met veel overleg aangebragte bijwerk keurig geschilderd.

No. 125. J. A. KRUSEMAN. Eene fantasie.
No. 126. „ Een Grieksch meisje.

Wij zouden in herhalingen vervallen, indien wij de groote verdiensten van den schilder in dit genre wilden aantoonen; de uitspraak van het publiek regtvaardigt dit ons gevoelen.

No. 137. JB. TEIXEIRA DE MATTOS. Klein Antje.

Daar het afbeeldsel van Klein Antje ons geen genoegzaam belang kan inboezemen, is het alléén belangstelling in het penseel van den sedert jaren hier bekenden kunstenaar, welke ons eenige oogenblikken bij deze schilderij deed vertoeven.

No. 146. P. M. MOLIJN. Eene herberg, met aankomende en vertrekkende gasten.

Aan de treurige gedachte, dat deze schilderij het laatste voortbrengsel is van den sedert jaren met regt hier gevierden meester, — het laatste, 't welk de wanden onzer kunstzaal zal versieren, — het laatste, 't welk van zijnen erkenden vooruitgang als kunstenaar zal getuigen, — paart zich het genoegelijk denkbeeld, dat dit stuk een der besten, zoo niet het beste is, 't welk het penseel des ontslapen kunstenaars voortgebragt heeft.

De Commissie deed wél, om een teeken van rouw voor den man, die met regt Honorair Lid van dit Genootschap was, aan zijn laatste werk te hechten. Zijne asch rust met eere!

No. 150. C. NEURDENBURG. Moeder en kind.
No. 151. „ De slapende moeder.

Vooruitgang kunnen wij in deze stukken niet opmerken; evenwel bevallen ons zijne krachtige teekeningen No. 285, 286 en 287 bij uitnemendheid.

No. 155. T. T. OOSTENGA. Een vrolijk gezelschap.
No. 156. „ Een binnenhuis.
No. 157. „ De bezorgde moeder.

Deze, zoowel als de even genoemde kunstenaar, hadden zich MOLIJN ten voorbeelde gesteld. Blijkens de hier voorhanden zijnde stukken, heeft OOSTENGA zijne vroeger eenigzins slaafsche navolging laten varen en door ijverige studie zijnen kunstbroeder achter zich gelaten.

Mogt het hem niet aan aanmoediging ontbreken, maar eene werkdadige deelneming van zijne stadgenooten, door den aankoop zijner schilderijen, hem te beurt vallen!

(*Vervolg in het eerstkomende nommer.*)

Het *Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde* te *Utrecht* heeft voor de *Tentoonstelling van Vee*, welke aldaar op Donderdag, den 28sten Junij aanstaande, bij gelegenheid van het te houden *Vierde Landhuishoudkundig Congres*, zal plaats hebben, uitgeloofd: *twaalf* van deszelfs *tweede Gouden Medailles*, of *vijftig* guldens voor ieder, welke toegewezen zullen worden aan hen, die ten toon hebben gesteld de twee fraaiste en beste *Hengsten*, geschikt voor het aanfokken van paarden voor den landbouw, de fraaiste en beste *Merrie* met haar *Veulen*, het fraaiste en beste Span *Wagenpaarden* van inlandsch ras; en het fraaiste en beste Span *Bouwmanspaarden*, niet ouder dan vijf jaren; het grootste goed gevormde *Paard*, in Nederland geboren; het schoonste *Veulen*, tusschen een en twee jaar oud; den schoonsten *Stier*, geboren voor den 1sten Januarij 1847; de schoonste en best melkgevende *Koe:* den schoonsten en zwaarsten *Os;* de schoonste *Veers* en het vetste en zwaarste *Kalf.*

Voorts zijn door dat Genootschap uitgeloofd *Negen Zilveren Medailles*, welke toegewezen zullen worden aan hen, die ten toon gesteld zullen hebben de fraaiste en beste *Stier*, *Ram*, *Ooi*, *Hamel*, *Lam*, *Beer*, *Zeug* of het vetste *Varken.*

Hoe concurrentie, en de kwade praktijken daarin gevolgd, dikwijls van groot openbaar nut kunnen zijn, wordt bewezen door de volgende daadzaak: De heer RIBBIUS PELLETIER heeft te Utrecht een zeer groot debiet van sigaren, en verscheidene depôts elders. Nu had men uitgestrooid, dat de meeste sigarenmakers, die op de fabrijk werken, door eene besmettelijke ziekte waren aangedaan. Zulks was door het geheele land verspreid. Genoemde heer raadpleegde mij hierover, en ik heb hem aangeraden, zijne sigarenmakers telkens geneeskundig te laten onderzoeken, waartoe allen zich bereid verklaard hebben. Dit wordt nu geregeld door den huischirurgijn, den heer LAMIE, bewerkstelligd; en hiermede wordt de mond gestopt aan allen, die den heer PELLETIER in zijn' handel trachten te benadeelen, terwijl hierdoor tevens een hygiënisch oogmerk van groote waarde bereikt wordt. Moge het navolging vinden!

Dr. BROERS.

In zijne rubriek: HOLLAND, zegt een Vlaamsch dagblad, onder anderen, het volgende nopens Z. M. WILLEM III en onze Koningin: „Men spreékt ook sterk en op verschillende wyzen van den aerd van den Koning. Ik kan u verzekeren dat zyne knegten hem zoo veél vreezen als zyne hovelingen. Hy is streng, maer rechtveérdig. Hy staet 's morgens vroeg op en is alsdan genegen om eenig onverwagt bezoek te gaen doen, zonder dat de belanghebbende overheden er van verwittigd zyn. Aldus heeft hy over acht dagen, met de grootste zorg, de kazern van de grenadiers in den Haeg bezogt; den kolonel en de officiers wisten niets van zyne aenkomst. In de keuken aengekomen, heeft hy eenige lepels van de soep geproefd, die hy *goed* gevonden heéft, maer wel wat *beter* kon zyn.

„Zeker is dit nog maer een beginzel, waer uyt men nog niets kan besluyten .....

„De Koningin is fraey, bevallig en bemind doór alle de gene die haer kennen. Zy is waerlyk Koningin doór hare deugden en hare bekwaemheden."

Ingezonden stukken.

Nog iets over venterij, enz.

In de *Groninger Courant* van Vrijdag l.l. werd, door op het nadeelige der venterij ten platte lande te wijzen, eene snaar aangeroerd, die ook in onze stad wel weerklank mag vinden. Ik heb hierbij voornamelijk op het oog die vreemdelingen, die van elders hier komen uitpakken met manufacturen, lakens, gemaakte kleederen, modeartikelen, boekwerken, enz., en die meestal goede zaken doen, niettegenstaande hier eene groote menigte winkels is, de eene al ruimer en beter gesorteerd dan de andere, zoodat men zelfs dikwijls hoort vragen, hoe al die winkels toch een bestaan opleveren kunnen? Vele onzer ingezetenen weten misschien niet eens, wat zoo al in onze winkels verkrijgbaar is, en gaan bij zulke vreemde uitstallers of zelfs rondventers koopen, zonder daarbij te bedenken, welk eene onbillijkheid zij onze winkeliers en neringdoenden daardoor aandoen.

Onbillijkheid? Voorzeker! De winkelier, die de lasten mede draagt, welke de maatschappij ons oplegt, en welke voor hem dikwijls zeer bezwarend zijn, omdat zij hem veel geld en tijd kosten, die hij beide noode uit zijne zaken kan missen, heeft dan ook billijke aanspraak op de lusten, welke die zelfde maatschappij hem kan schenken. Of heeft de vreemdeling daarop gelijke aanspraak, die hier niet, zoo als de ingezeten, zijn aandeel in rijks-, provinciale- en stedelijke belastingen betaalt? hier niet het zoo groote en bezwarende aantal armen helpt onderhouden? hier niet de tijdroovende en veelal kostbare betrekkingen in kerkelijke-, schutterlijke- of zelfs stedelijke bediening helpt vervullen? hier niet door zijne bijdragen en medewerking de talrijke genootschappen en instellingen van liefdadigheid of openbaar nut, of zelfs van genoegen, helpt tot stand brengen en onderhouden?

En niet alleen onze winkeliers worden door die onbillijkheid in hun bestaan benadeeld, maar ook eene menigte werklieden in onderscheidene vakken van nijverheid, die, door het meerder of minder debiet der winkeliers, natuurlijk meer of minder arbeid erlangen.

Maar afgezien nog van die onbillijkheid, is het ook meer in het belang van den kooper zijne mede-ingezetenen te begunstigen. Of hebben deze, uit den aard der zaak, er niet veel grooter belang bij, hunne begunstigers goed te behandelen, dat is, *tot de billijkste prijzen goede kwaliteit van waren te leveren*, dan de vreemdeling, die hier zijne goederen afzet en na eenen korten tijd weer vertrekt, om nooit of met groote tusschenpoozen terug te komen, en zonder voor de deugdelijkheid van het geleverde aansprakelijk te zijn?

Maar concurrentie moet er zijn, zegt men. Juist; ik haat ook al wat naar monopolie zweemt. Doch men moet dit niet te ver uitstrekken. Bestaat die concurrentie niet reeds in het overgroote aantal winkels? Is het niet door goedkoop en goede kwaliteit van goederen te leveren, dat zich ook de winkeliers van eene goede kalandisie moeten verzekeren, bij de groote concurrentie die zij onderling uitoefenen?

Laat ons dus, in afwachting van de door den „Neringdoende van het A. V. Kanaal" gewenschte wet tot verhooging van het patentregt voor uitventers, enz., die nog wel zoo spoedig niet het licht zal zien, de handen inéén slaan, en, door niet bij vreemdelingen te koopen, wat in onze winkels even goed voorradig en verkrijgbaar is, de belangen onzer mede-ingezetenen behartigen, en alzoo de alle winkelnering belemmerende en onze nijverheid benadeelende praktijken van vreemdelingen, hoe langer hoe meer weren, en laten vooral zij, die zelve handel drijven of door huren en renten hunne verdiensten wederkeerig van de winkeliers genieten, bedenken, dat daartoe de zedelijke verpligting op hen rust.

GRONINGEN, Mei 1849.

Een voorstander van Volkswelvaart en Nijverheid, ook in onze Stad.

De Kunst der Pen.

Werd in deze Courant tweemaal melding gemaakt van fraai vervaardigde pennestukken, teregt meenen wij dit dan ook te kunnen doen van de NAAMLIJST der *Leden* van de *Studenten-Schermschool* MARS, vervaardigd door J. HUIZINGA, alhier, welk stuk in fraaiheid en netheid niets te wenschen overlaat en als een waar *Kunststuk* kan worden beschouwd. Wij durven dan ook genoemden persoon bij deze aan Directiën van Societeiten, Genootschappen, Maatschappijen, enz. aanbevelen.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 24 Mei.

De Amsterdamsche Salon des Variétés, onder directie van de heeren BOAS en JUDELS, zal alzoo eindelijk ook in Groningen eenige voorstellingen geven. Na in een goed gedeelte van ons Vaderland met zoo wel verdiende, als algemeene toejuiching hunne talenten te hebben zien huldigen, hebben gemelde directeuren thans eindelijk besloten ook eens de Groningers in de gelegenheid te stellen, eenige wezenlijk genotvolle avonden te kunnen genieten. Wij verheugen ons zeer over deze gebeurtenis in onze kunstwereld, die toch door wezenlijk *goede* tooneelvoorstellingen te weinig wordt opgeluisterd en afgewisseld, dan dat wij niet zeer ingenomen zouden zijn met de tegenwoordigheid alhier van een tooneelgezelschap, als dat van de *Salon des Variétés* in de Amstelstraat, te Amsterdam. Wie toch heeft niet reeds dikwerf vooral van den heer JUDELS gehoord, als een' komiek van 't echte genre? wiens spel u de lever doet schudden en aan uw kunstgevoel waar genot verschaft? Wie weet niet, dat het voortreffelijke spel ook in dezen Salon eene der oorzaken is geworden, waarom de groote Stads-schouwburg in de hoofdstad al meer en meer in verval is geraakt, zóó zelfs, dat er nu eene geheel nieuwe inrigting dienaangaande zal moeten worden daargesteld, zal zij niet geheel ten onder gaan? Wie wenscht niet met ons, eindelijk eens in persoon zich te overtuigen van de waarheid, dat de heer JUDELS en de meeste zijner medeartistes inderdaad al dien uitbundigen lof verdienen, dien men hun reeds zoo lang en van alle kanten heeft toegezwaaid, en hun ook door iederen vreemdeling ruimschoots wordt toegebragt, die Amsterdam bezoekt? In één woord, — wij meenen geene woorden meer noodig te hebben, om onzen stadgenooten het bezoek van de aangekondigde voorstellingen ten sterkste aan te bevelen, omdat wij overtuigd zijn, dat de faam reeds vooraf geheel heeft gedaan, wat wij nu nog zouden willen doen.

Wij wijzen nog slechts op het repertoire van dit gezelschap, hetwelk — zoo als men weet — het geheele jaar door, in den regel elke week te Amsterdam eene *nieuwe* voorstelling geeft, en alzoo de nieuwste tooneelvoortbrengselen van het buitenland geregeld bijhoudt. Men kan er alzoo van verzekerd zijn, dat de voorstellingen hier te geven, alle zullen zijn nieuwe en nooit alhier vertoond, in den echten zin des woords.

Ook verheugt het ons te vernemen, dat de directie hare *gewone* koristen heeft met zich medegenomen, benevens haar goed bezet, *gewoon* orkest, dat met de tooneelspelers zulk een heerlijk ensemble moet maken.

Wij stellen ons voor, in het volgend nommer dezer Courant, in een paar woorden terug te komen op de voorstellingen van dit tooneelgezelschap, hetwelk wij een goed succes alhier, zoo als overal elders, durven voorspellen, omdat het zulks in alle deelen verdient.

Kerk- en Schoolnieuws.

In plaats van den onlangs overleden W. CNOOP KOOPMANS, is tot hoogleeraar aan het seminarium der Doopsgezinden te *Amsterdam* benoemd JAN VAN GILSE, theol. doct. en pred. aldaar. Het zestal was: J. VAN GILSE, D. HARTING, K. SYBRANDI, J. G. DE HOOP SCHEFFER, J. BOEKE en P. COOL. Het drietal: J. VAN GILSE, D. HARTING en K. SYBRANDI.

Z. M. heeft den heer *J. P. Huygens*, pred. te Hoogmade, benoemd tot pred. bij de Nederd. Herv. gem. te Breda.

Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan de volgende Herv. predik., als: *H. A. Laan*, te Ottoland c. a; *G. Janssen*, te Molenaarsgraaf; *S. A. J. de Reuver Groneman*, te Meeskerk.

NIJMEGEN, 18 Mei. Uit het bevorens opgegeven zestal is heden bij de Waalsche gemeente alhier beroepen de wel-eerw. zeer gel. heer *J. A. Stoop*, predikant te Antwerpen.

AMSTERDAM, 22 Mei. Door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, is op heden, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den wel-eerw. heer *R. J. van der Meulen*, uit de vroeger vermelde drietallen van predikanten van ouderlingen en van diakenen, het volgende drietal geformeerd: ds. *Swalue*, *Wunder* en *Broedelet* en daaruit beroepen ds. *Edelhardus Bernardus Swalue*, theol. doct. en pred. te Goes.

De predikantenvereeniging der klassis Hoorn heeft dezer dagen een adres aan Z. M. gezonden tot wijziging van 't staatsexamen, bepaaldelijk ten opzigte der genen die in de theologie wenschen te studeren, en een adres om gelijke verdeeling der van rijkswege tot pensioenen voor de weduwen der Herv. predikanten toegestane gelden, behoudens alleenlijk verkregen regten.

(*Ingezonden.*)

ONDERDENDAM, 19 Mei.

Heden werd alhier, in een daartoe zeer geschikt lokaal, de algemeene jaarlijksche vergadering gehouden van de onderwijzers-gezelschappen in het derde distrikt dezer provincie en afgevaardigden der onderscheidene distrikten. De tegenwoordgheid van bijna al de onderwijzers getuigde van hunne belangstelling in deze bijeenkomst.

De heer schoolopziener, dr. P. HOFSTEDE DE GROOT, opende dezelve met eene in deze dagen uiterst gepaste rede, waarin zijn hooggel. de vraag beantwoordde: *Waartoe moeten de tijdsomstandigheden den mensch dienen?*

Behandeling en uitvoering waren den zoo gunstig bekenden spreker allezins waardig. Hartverheffend was het harmonisch gezang, hetwelk dit woord vooraf ging en besloot. De proeven van werkzaamheden der gezelschappen bepaalden zich bij de volgende onderwerpen: *a*) Zoude men van het lager onderwijs ook te veel kunnen vergen? — *b*) Onderzoek, in hoe verre de aardrijkskunde een middel ter opvoeding kan zijn; — *c*) het belang eener goede spraakvorming bij den onderwijzer; — en *d*) kennis en beschaving. — De overige werkzaamheden, meer van huishoudelijk belang zijnde, zij alleen nog vermeld, dat de vergadering met het gemeenschappelijk zingen van een treffend vers werd besloten en zich daarna vele der aanwezigen aan den vriendschappelijken disch vereenigden.

Choleraberigten.

UTRECHT, 20 Mei. Den 13den Mei in behandeling gebleven 6 Cholera-lijders; van den 14den tot den 20sten Mei aangegeven 2, hersteld 3, overleden 2, blijven in behandeling 3.

ROTTERDAM, 21 Mei. De laatste dagen is de Cholera weder hevig toegenomen; van de vorige week worden er 80 dooden opgegeven. Het is te hopen, dat de ziekte thans weder zijn hoogste standpunt zal hebben bereikt; de neerslagtigheid onder alle standen is echter groot.

DORDRECHT, 21 Mei. Van den 16den tot heden morgen 9 uur zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen 7 lijders, 3 overleden en 1 hersteld. Totaal: ingekomen 40, overleden 23, hersteld 6.

Te PARIJS is de Cholera weder sterker beginnen te woeden. L.l. Vrijdag zijn er 158 en des anderen daags 161 Cholera-zieken in de gasthuizen opgenomen; het hoogste cijfer was tot nog toe geen 150 geweest.

Het aantal lijders bedroeg in het begin der afgeloopene week 5000.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 19 Mei, kapit. *Vos* Marchina Wilmina, van Nizza; *Doorman* Charlotte, van Malaga; *Albers* vr. Catharina, en *Heins* Georgina, beide van Hamburg; den 20sten *Puister* Fennechina, van Lissabon; *Bekkering* Gesina, van Koningsbergen; den 21sten *Schaap* Alida Elsina, van Hartlepool; den 22sten *Huisman* de 2 Zusters, van Koningsbergen. — Te Texel den 21 Mei, *Groot* Catharina, van Angostura, l. v. Cowes; *de Vries* Beerta Schuringa, van Patras. — In het Vlie den 19 Mei, *Sluiter* Jacomina, van Londen; *Schaap* Alida Elsina, van Hartlepool; *van der Veen* vr. Anske, van Yarmouth; *Klein* Eendragt, van Newcastle; *I'rins* Lammechina, van Memel; *Bekkering* Gesina en *Hansen* Sophia, beide van Koningsbergen. — Te Helvoet den 19 Mei, *de Groot* Lucas Wildervank, van Windau; den 20sten *van Calker* de jonge Hero, van Rostock. — Te Suriname den ...., *Vos* Allersma, *Wilkens* Harmonie, den 5 April *de Weerd* Anna Elisabeth en den 15den *Zeilstra* Anna Maria Henriette, alle vier van Amsterdam. — Te North Shields den 17 Mei, *Wijbus* Vriendschap, van Amsterdam; den 18den *Kok* Aastroom, van Wells; *Kamp* Gebroeders, van Hull. — Te Hamburg den 19 Mei, *Drewes* vr. Johanna, van Harlingen; *Buss* Gesina, van Rauterfehn; den 21sten *Koops* Gesina, van Makkum. — Te Bremerhaven den 17 Mei, *Hazelhoff* Maria Geertruida, van Amsterdam; *Bleeker* Hendrika Jacomina, van Delfzijl; *Broekema* Maria, van Dantzig; den 18den *Visser* Anna Sophia, van Hartlepool; den 20sten *Huisman* Clarina, van Grietzijl. — Te Memel den 14 Mei, *Brouwer* Elsina, van Harlingen; den 16den *Karsijns* Vriendschap, van Bremen. — Te Warnemunde den 18 Mei, *Koning* Gesina, van Londen.

Binnengekomen te Texel den 22 Mei, kapit. *Gnodde* Alida Sophia, van Londen; *Olthoff* Jantina en *Olthoff* Catharina, beide van Newcastle; *Hazewinkel* Harmonie, van Memel. — In het Vlie den 21 Mei, *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Newcastle; *Onnes* Geertruida, van Memel; *Legger* Marchiena, van Elbing; *de Jong* voor *H. Peters* Anna Augusta, van Hamburg. — Te Helvoet den 22 Mei, *Flik* Geerdina Beerta en *Mooi* de Trouw, beide van Libau; *Ebeling* de Vrede, van Memel; *Schuur* Agatha en *Smit* Anna Elisabeth, beide van Libau. — Te Triest den 14 Mei, *de Groot* Margrietha, van Amsterdam. — Te Londen den 21 Mei, *Drewes* Tjakkien, van Groningen.

In lading te Londen den 17 Mei, kapit. *Pott* het Vertrouwen, voor Wijburg.

Vertrokken van Amsterdam den 19 Mei, kapit. *Gnodde* Aurora, naar Bordeaux; den 20sten *Boon* Jacoba Hazewinkel, naar Petersburg; *Joosten* vr. Hillechiena, naar Koppenhage; *Wolthuis* de 2 Gebroeders, naar Bremen; den 21sten *de Jonge* Catharina Cornelia, naar Gloucester; *van Wijk* Jennij, naar Petersburg. — Van Texel den 21 Mei, *de Vries* de jonge Walrave, naar Livorno; *de Beer* juffer Jantje, naar Londen; *de Jong* Mina, naar Hull. — Uit het Vlie den 18 Mei, *Donema* Renske Hooites, naar Petersburg. — Van Helvoet den 20 Mei, *Bakker* Neptunus, naar Petersburg; den 21sten *Dekker* Agneta, naar Batavia. — Van Brielle den 21 Mei, *Giezen* Geerdina Beerta, naar Londen. — Van Triest den 10 Mei, *van der Veer* Wilhelmina Frederika, naar Rotterdam. — Van Dantzig den 15 Mei, *Kuitze* jonge Wicher, naar Dordrecht; *Drewes* Afina Hillechiena, *Bieze* Anna, den 16den *Stuit* Geerdina, *Kleininga* Catharina Cornelia en den 17den *de Groot* jonge Cornelis, alle vijf naar Amsterdam. — Van Wismar den 13 Mei, *Dokter* Maria Geertruida, naar de Oostzee. — Van Hamburg den 18 Mei, *Nieland* Hoop en Liefde en den 19den *Mulder* Goede Verwachting, beide naar Amsterdam; *Kramer* Annechina, naar Delfzijl; den 21sten *Swiers* Goede Verwachting, naar Hull. — Van Bremerhaven den 19 Mei, *Wichers* Lammechina, naar ...... — Van Pillau den 16 Mei, *Wegener* vr. Martha, naar Amsterdam. — Van Bordeaux den 15 Mei, *Hazewinkel* Alberdina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 22 Mei, kapit. *Carst* de jonge Willem, naar Petersburg; *Degenhard* vr. Wicherdina, naar Rugenwalde. — Uit het Vlie den 21 Mei, *Kuiper* de 5 Gezusters, naar Leith; *Brouwer* Lumina en *Vos* Reina, beide naar Drobach; *Bossinga* Ceres, naar Riga; *Karsijns* Gustaaf Willem, naar Wismar. — Van Hull den 18 Mei, *de Boer* Fraukea, naar Altona; den 19den *Oldenburger* Astrea, naar Delfzijl.

ZOUTKAMP, 23 Mei. Binnengekomen den 21sten kapit. *Jonker* Siberlina, van Harwich naar Hamburg; den 22sten *Dommering* Geppelina Lucretia, van Dantzig. — Vertrokken den 21sten *Douwes* Jeldina Margaretha, naar Portsmouth; *Scholtens* Alida Ikina, naar Hull; *Boiten* Catharina Elizabeth, *Fokkes* Gebroeders Fokkes en *Lukkien* Herstelling, alle drie naar Londen; den 22sten *van Sluis* Tjakina, naar Southampton; *Brouwer* Harmina en *Drewes* de 2 Gebroeders, beide naar Londen; *Pronk* Gezina, naar Hull; *Hangelbroek* Eendragt, naar Noorwegen. — Zeilklaar, *Deen* Gesina, naar Londen.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Mei. Ekens, Elizabeth Johanna (Amsterd.), van Amst. n. Petersb.
18 Mei. Jaski, Alida Theodora (Amsterd.), van Bergen n. Petersb.
Kuitze, jonge Wicher (Wildervank), van Dantz. n. Dordr.
Zeilinga, jonge Agatha (Krommenie), van Rott. n. Petersb.
Bolhuis, Roelfina Gezina (Veendam), van Hamb. n. Petersb.
Kraan, Annette Fossina (Zuidbroek), v. Stavang. n. Petersb.
de Vries, Gezusters (Amsterdam), van Bergen n. Petersb.
Bieze, Anna (Sappemeer), van Dantzig n. Amsterdam.
Staal, Tjadda (Pekela), van Liverpool naar Nerva.

De Wind den 17 Mei Z Z.O. en Z.Z.W.; den 18den Z Z.O. en Z.O.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 18den tot en met den 24sten Mei zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 9 dochters; gehuwd 17 paren; overleden 6 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 22 *Mei.*

TARWE.		GERST.			
Jar.	72 ℔ f 7,75	Winter	52 ℔ f 2,70	Zw. Voer	41 ℔ f 2,30
N. Oml.	68 » » 6,25	»	54 » » 3,00	»	44 » - 2,50
»	70 » » 6,75	»	56 » » 3,30	BOONEN.	
N. Old.	66 » » 5,40	Zomer	56 » » 3,15		
»	68 » » 5,90	»	» »	Paardb.	f 3,75 / 4,50
»	70 » » 6,40	Knobbe	58 » » 3,25		
ROGGE.		»	60 » » 3,55	ZADEN, ENZ.	
Inlandsche	66 ℔ f 3,60	HAVER.		Gr.Gortp.m.	f 5,50 / 6
»	68 » » 3,90	Dikke	35 ℔ f 1,95	Par.100N.℔	f 8,25 a f 12
»	70 » » 4,20	»	38 » » 2,15	Koolz.	f 10,50 a f 12
		»	41 » » 2,35	Zomerz.	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,60	Boterz.	
Gr. Zand	62 ℔ f 4,10	»	47 » » 2,90	G. Mostz.	
»	64 » » 4,50	Bl. Voer	38 » » 1,95	Raapolie p. v.	f 40
»	66 » » 4,90	»	40 » » 2,05	Boter ½ Ton n. m.	f 9¼
Zw. Zand	64 » » 4,15	»	42 » » 2,20	Dito $\frac{1}{16}$ Dito	f 4¾
Veen	64 » » 4,05	Zw. Voer	38 » » 2,10		

Tarwe iets hooger verkocht. — Rogge in een doen. — Zand-Boekweit 40 en Veen dito 25 cents hooger wel afgaande. — Voor Gerst ruim vorige prijzen besteed. — Haver wel zoo aangenaam. — Boonen ruim prijshoudende. — Gort met weinig handel. — Koolzaad als voren.

ROTTERDAM, 21 *Mei.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. door kleinen aanvoer 10 a 20 cents hooger, zoo ter verzending als consumtie; goede en puike Nieuwe f 8,40 a f 8,90; mindere f 7 a f 8,20, jarige f 8,75 a f 9,25; roode soorten aan gebruikers tot vorige prijzen; 162, 163 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 275, f 280; 159, 160, 161 ℔ Bovenl. f 248, f 252, f 260. — Rogge als voren: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 4,40 a f 5,30; voorts 150 ℔ Rijn f 142; 152 ℔ Limb. f 146; 142 ℔ Riga f 125; 150 ℔ Pruissische f 142. In publieke veiling: 121, 122 ℔ (Amsterd. schaal) min of meer door zoet water beschadigde Pruiss. f 128, f 129; te Schiedam: 146 ℔ N. Libau f 156; te Delftshaven: 146 ℔ Libau f 157. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 cents hooger: Winter f 3,50 a f 3,90; dito Zomer f 3,30 a f 3,80; voorts te Schiedam: 131 ℔ N. Libau f 137, f 138; 126, 128 ℔ Deens. f 112, f 114. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte f 2,40 a f 3,30; dito Lange f 1,90 a f 2,40. — Boekweit als voren: op 140 ℔ N.-Brab. f 165, f 168, f 170; Groot-Brab. f 168, f 169, f 170; puike Vlaams. f 165; Oostvriesche Veen f 145; N. Rijn f 140. — Erwten: Zeeuws. Graauwe f 5,75 a f 8; dito Groene f 5 a f 7,25; dito Witte f 5,50 a f 6,75. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte slap, f 7,25 a f 8,25; dito Bruine prijshoudend, f 10,50 a f 12; dito Paardenboonen 10 cents hooger, f 4,10 a f 4,50. — Koolzaad niet ter markt.

AMSTERDAM, 23 *Mei.* Tarwe stil, 129 ℔ n. b. Pools. f 315. — Rogge bij partij als noteren verkocht: 121 ℔ j. Pruiss. f 140; 121 ℔ Odessa f 133 bij partij; 116 ℔ Colonie f 115; 115 ℔ dito f 113. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad in een doen: op 9 vat in Oct. en Nov. 61½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 111 ℔ Libau f 245; 112 ℔ Petersb. Morch. f 260; 112 ℔ dito Saratow f 265; 107, 108 ℔ Petersb. f 242½. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering wel zoo aangenaam: op 6/w. f 42,50; vlieg. f 41¼; Sept. f 37; Oct. en Nov. f 37 a f 37,25 a f 37; Dec. f 37 a f 37,25. — Lijnolie op 6/w. f 28,50; vliegend f 27,50. — Hennepolie op 6/w. f 40; vlieg. f 39.

LONDEN, 18 *Mei.* Holl. Boter is deze week 4 a 8 sh. teruggegaan en de markt verkeert in eene flaauwe stemming; men noteert beste n. Vriesche 68 a 70 sh., ord. 60 a 62 sh.; beste Holl. 60 a 62 sh.; Zwolsche 60 a 64 sh.; Gron. 58 a 61 sh.; inferieure kwaliteiten zijn nominaal op 42 a 58 sh.

LONDEN, 21 *Mei.* In weerwil de aanvoer van Inl. Tarwe heden ver van ruim konde worden genoemd, was de prijs 1 sh. lager dan ll. Maandag. Ook vreemde werd tot diezelfde prijsverlaging afgegeven. Gerst met weinig aftrek als voren. Haver niet duurder. Boonen en Erwten 1 sh. hooger.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 23 *Mei.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 47¾, 48⅜, 48⅜; Dito Cert. 3 pCt. 56¾, 57, 57; Dito dito 4 pCt. 75½, 75¾, 75¾; O. I. Leen. 4 pCt. 74¼, 74¼. — BELGIE, 2½ pCt. 41, 41¼; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 40½, 41½. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11¼, $11\frac{7}{16}$, $11\frac{5}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 11¼, 11½, $11\frac{7}{16}$; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 22, 22¼, $22\frac{7}{16}$; Coup. *Ardoins* 7¼, 7¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 26¼, 26¼; Dito Dito 4 pCt. 27, 27¼, 27¾. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99¼, 99¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99¾; Cert. bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 80. — POLEN, Aand. met loten van 500 fl. 127¼, 127¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 67¾, 68¾; Dito 2½ pCt. 36, 37; Amerik. Bank-Act. 3¼; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 89¼, 90; Braz. 5 pCt. 81; N. Mex. 5 pCt. 26¾, 27; Peru 6 pCt. 46¼; Gren. 1¼; Dito 16¼; Venez. 2¾ pCt. 23¼; Fransche Oblig. 3 pCt. 47¼, 48¼, 48½; Handelm. kontant 144.

Gelijk gisteren eene belangrijke daling der Fransche fondsen eenen zeer nadeeligen invloed op alle overige effecten aan onze beurs had, was heden eene even aanzienlijke rijzing der Fransche de aanleiding tot eene prijsverbetering der overige.

In Fransche 3 pCts. was de omzet wederom zeer uitgebreid. Al dadelijk bij het openen der beurs was het duidelijk, dat per duif betere koersen waren aangebragt, en de prijs, aanstonds 2 pCt. hooger dan gisteren openende, ging door aanzienlijke inkoopen nog verder vooruit, en blijft ruim pCt. hooger dan gisteren.

De gunstige uitwerking dezer prijsverhooging deed zich vooral gevoelen in Hollandsche en Spaansche effekten, die gisteren het meest geleden en zich heden het meest verbeterd hebben.

Bl. Gr. Onbep. St. 3⅛, ¼; Peru Coup. f $3\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 48⅜; Ard. à 510 £ 11⅜ a $\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 22⅜ a $\frac{7}{16}$; Metall. 5 pCt. 68⅜ a ½; Dito 2½ pCt. 36½; Fransche Oblig. 3 pCt. 48⅜.

Eene *zilveren* medaille is toegewezen voor eenen verbeterden *grondwoelder* of *ondergrondsploeg* van den heer C. Römelingh, te *Haren;* terwijl de *trektuigen* van J. A. Reinders, te *Noordhorn*, strekkende om 2, 4 of 6 paarden gelijk te doen trekken, *eervol* vermeld zijn.

De ingezonden *dorschwagen* is door velen met groote belangstelling bezien en gedeeltelijk beproefd; doch, daar deze zaak van te veel gewigt is, om zonder nauwkeurig onderzoek te beoordeelen, en er ook geene genoegzame verscheidenheid van granen om af te dorschen voorhanden waren, is het oordeel over dit werktuig uitgesteld en zal aan eenige personen nader in het bijzonder worden opgedragen.

Op den 24sten Mei is de Tentoonstelling door de Kommissie in verband met de Afdeeling voor ooft- en tuinbouw van het Departement der Nijverheid, geöpend en hebben daarbij de volgende bekrooningen plaats gehad: Eene *zilveren* medaille is toegekend aan C. van Stroe, bloemist te *Groningen*, en eene *eervolle melding* aan H. Opten, bloemist te *Groningen*, beide voor eene verzameling bloeijende gewassen.

Voorts eene *zilveren* medaille aan den heer baron Sixma van Heemstra, te *Groningen*, voor eene verzameling vervroegde vruchten en groenten, en *eervolle melding* van vroege aardappelen, ingezonden door mejuffer J. E. Schuringa, te *Uskwerd*.

De medaille voor de fraaiste verzameling *rozen* is niet toegewezen.

De Kommissie eindigt met haren opregten dank te betuigen aan allen, die op zoo velerlei wijze tot deze gansche zaak hebben medegewerkt: aan bestuurders en mede-beoordeelaars op het ploegveld en bij de tentoonstelling, aan onderscheidene landbouwers, die ook door hulp tot berging van gereedschap, het leenen van paarden enz. veel dienst hebben bewezen, en vooral ook aan het zoo welwillend en ordelijk publiek, dat tot den goeden afloop van alles veel heeft bijgedragen.

De Kommissie van Landbouw in de provincie Groningen:
W. C. STAR LICHTENVOORT,
Vice-Voorzitter.
H. C. van HALL,
Secretaris.

*** De COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in de *PROVINCIE GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op Zaturdag, den 9den Junij aanstaande, des morgens te 10 uur, in het Ommelanderhuis, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS-** of **ARTSENIJMENGKUNDIG** *EXAMEN*, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste veertien dagen vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

Groningen, 14 Mei 1849.
De Provinciale Commissie voorn.,
Namens dezelve:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

*** De **COMMISSIE** voor de ZONDAGSCHOLEN maakt bekend, dat het GEWOON ONDERZOEK naar de VORDERINGEN van de LEERLINGEN dier SCHOLEN, onder leiding van den Hoogleeraar **MUURLING**, dit jaar weder zal plaats hebben in de NIEUWE KERK, op den **TWEEDEN PINKSTERDAG**, des namiddags te twee uur, en noodigt een ieder, die belang stelt in deze zoo weldadige Inrigting, uit, om daarbij tegenwoordig te zijn.

Groningen, 21 Mei 1849.
De Commissie voornoemd,
Namens dezelve:
W. GERHARDS.

Societeit de Harmonie.

De **DIRECTIE** berigt door deze aan de LEDEN, dat, zoo als reeds vroeger geannonceerd is, aanstaanden **PINKSTER-MAANDAG**, in plaats van *Pinkster-Zondag*, **MUZIJK** in de Societeit zal zijn, en vervolgens *stellig* op IEDEREN VOLGENDEN **ZONDAG.**

Tevens, dat op aanstaanden MAANDAG-AVOND Mejufvrouw **TEBALDI** zich in de Societeit zal laten hooren.

Ten gerijve van de Leden der Societeit en hunne Dames, is door den Kastelein WIERSEMA een abonnement met den Poortier van de Heerepoort gesloten, waardoor zij, gedurende dezen Zomer, tegen overgave van bij WIERSEMA te verkrijgen KAARTJES, vrij binnen de Poort zullen kunnen gaan.

Mede wordt bij deze aan die Leden, aan wien de LIJST VAN INSCHRIJVING nog niet mogt zijn aangeboden, of die afwezig waren toen die lijst bij hen aan huis is geweest, berigt, dat zij, genegen zijnde om voor een of meer AANDEELEN in te schrijven, daartoe nog in de gelegenheid zijn, en verzocht worden, zich te dien einde te vervoegen aan het KANTOOR van den SECRETARIS op de Laan alhier, en wel IEDEREN VOORMIDDAG, van negen tot elf uur, behalve des Zondags, Dingsdags en Vrijdags.

Namens de Directie:
A. van CALCAR,
Secretaris.

BIJBELVEREENIGING WESTERKWARTIER,

PINKSTER-MAANDAG NAMIDDAG, den 28sten Mei eerstkomende, ter gewone tijd en plaats; de OPENLIJKE REDE door den WelEerwaarden Heer **G. GEERTSEMA**, *Predikant te Leeg- en Hoogkerk.*

C. MEIJER, *Secr.*

*** VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der **NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ *ter bevordering der Nijverheid***, op WOENSDAG, den 30sten MEI 1849, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen.*

G. A. STRATINGH,
Secretaris.

Salon des Variétés

van Amsterdam,

onder Directie van **P. BOAS** en **N. JUDELS**,

in den Schouwburg te Groningen.

Vrijdag, 25sten Mei 1849,

VICTORINE, OF HET LEVEN EENER HANDWERKSTER IN DEN DROOM,

Nieuwe groote Vaudeville in 5 Tafereelen. Naar het Fransch.

Na hetzelve:

DE MOLENAARSTER VAN MARLY,

Nieuwe vrolijke Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch.

Zaturdag, 26sten Mei 1849,

DE BAKKERIN HEEFT GELD EN DE REGENT VAN FRANKRIJK,

Nieuwe groote Vaudeville in 2 Bedrijven. Naar het Fransch.

Na hetzelve:

DE SCHOOLMEESTER, OF EEN EXAMEN OP HET PLATTE LAND,

Nieuwe vrolijke Vaudeville in één Bedrijf. Naar het Hoogduitsch.

Zullende de Hoofdrollen in bovenstaande Stukken door den Heer JUDELS vervuld worden.

Aanvang te 7 uur.

HET POLYTECHNISCH KABINET

blijft nog slechts opengesteld tot en met **ZATURDAG**, den **27**sten **MEI** e. k.

Concerthuis te *Groningen.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe A. GEERTSEMA—WICHERS.

Groningen, 21 Mei 1849.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. Steenhuis, geliefde Echtgenoot van

E. TAKENS.

Appingedam, 21 Mei 1849.

*** Midwolda, 22 Mei 1849. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Albertje Engels Dallinga, geliefde Echtgenoote van

S. H. ENGELKES.

*** Mijne geliefde Echtgenoote E. M. C. Lulofs beviel heden door Gods goedheid voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON.

Lellens, 21 Mei 1849.
H. VAN GESSELER,
Th. Doct. en Pred.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER H. Lieftinck, geliefde Echtgenoote van

L. A. C. REIGERSBERG,
Predikant.

Nijkerk, 22 Mei 1849.

*** Getrouwd:

J. G. HOLTHUIS, Hzn.,
en
T. KRAUS.

Groningen, 19 Mei 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Gehuwd:

W. DOMMERING
en
G. MIEDENDORP.

Groningen, 23 Mei 1849.

*** Vijfentwintigjarige huwelijksvereeniging van

W. BLOMBERGEN
en
A. DE ROOI.

*** Getrouwd:

D. BLOMBERGEN
met
J. CORNELIS.

Groningen, 24 Mei 1849.

*** Tolbert, 16 Mei 1849. Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot DIENA van BOLHUIS, geb. VLUG, in den jeugdigen leeftijd van ruim tweeëndertig jaren.

E. VAN BOLHUIS,
Predikant.

Eenige kennisgeving.

*** Hamburg, 17 Mei 1849. Heden overleed mijn Echtgenoote JANTJE VORENKAMP, in den ouderdom van 57 jaren en na eene echtverbintenis van 13 jaren.

Bedroefd geef ik hiervan kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoowel binnen als buiten de Stad *Groningen.*

JACOBUS SIEVERS.

*** Hevesskes-Klooster, 20 Mei 1849. Op het alleronverwachtst overleed heden nacht, tot diepe droefheid van mij, mijne overige Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn beminde Zoon HARM, in den krachtvollen leeftijd van weinig meer dan tweeëndertig jaren.

R. J. OOSTERVELD.

*** Het heeft den Allerhoogsten behaagd, om mij mijne geliefde Echtgenoote ZWAANTJE E. de HAAN, in den bloeijenden ouderdom van 38 jaren en 5 maanden, na eene ziekte van 4 maanden, door den dood te ontrukken, mij nalatende 2 Kinderen, nog te jong om het verlies te beseffen.

Winschoten, 22 Mei 1849.
C. F. DEPPE.

PRENTEBOEKJES.

Zwart à 3, Gekleurd à 5 Centen.

In alle Boekwinkels zijn tegen dezen Prijs verkrijgbaar de onderstaande **PRENTENBOEKJES**, in 25 differente soorten met Gekleurde Omslagen; ze zijn elk voorzien met 12 tot 25 Plaatjes terwijl elk Plaatje door een lief Versje in den regten Kindertoon is opgehelderd.

No. 1. Kinderspelen voor de Jeugd. No. 2. Prentenboek voor Kinderen. No. 3. Prenten A B C voor Kinderen. No. 4. Dieren-Galerij voor de Jeugd. No. 6 en 7. Ambachten voor de Jeugd. No. 7. Aangenaam Allerlei voor de Jeugd. No. 8. Vermakelijk Allerlei voor de Jeugd. No. 9. Prentenboek voor leergrage Kinderen. No. 10. Het Dierenrijk in Afbeeldingen. No. 11. Prenten-A-B-boek voor zoete Kinderen. No. 12. Twaalf Bedrijven, een nuttig en aangenaam Prentenboek. No. 13. De Verkeerde Wereld, voorgesteld in 25 Afbeeldingen. No. 14. Het Buitenleven voor de Jeugd; in 15 Afbeeldingen. No. 15. Kermisvermaken voor de Jeugd. No. 16 en 17. Bijbelsche Tafereelen voor Kinderen. No. 18. Vlijt Beloond, een aangenaam Geschenk voor de Jeugd. No. 19. ABÉ-Boekje voor lieve Kinderen, met Plaatjes en Rijmpjes. No. 20. Kleederdragt van verschillende Volkeren in Afbeeldingen. No. 21. De Kleeren maken den man. No. 22. Het Dagelijksch Brood, in Afbeeldingen. No. 23. De Burger-maatschappij, in Afbeeldingen. No. 24. Speeluren, in 25 Afbeeldingen. No. 25. De Natuur in 12 Afbeeldingen.

GOUDA. **G. B. VAN GOOR.**

Bij den Vleeschhouwer **TH. SLUITER**, in de Poelestraat, zal HEDEN worden geslagt een zwaar, puikvet en blank **ZOETEMELKS KALF.**

Al wie iets te VORDEREN heeft van of SCHULDIG is aan **JURRIEN HO[...] ZEMA**, Zoon van L. HOEKZEMA, w[...] verzocht, daarvan Opgave of Betaling te doen [...] of uiterlijk op den 15den JUNIJ aanstaande, bij den ondergeteekende.

Groningen, 24 Mei 1849.
M. WOLTHERS,
Deurwaarder.

NOTIFICATIE.

Op de **KERMIS** te *DELFZIJL*, welke in dit[...] aanvang neemt op den 5den JUNIJ, zullen *NIET* toegelaten eenige RIJFELAARS, DOBBELAARS o[f an]dere HAZARDSPELERS, maar alle deze door de P[OLI]CIE strengelijk worden geweerd; en zullen, ten o[pzigte] der BEDELARIJ, de bestaande verordeningen stipt worden gehandhaafd.

Zullende het **SCHUTTERSFEEST** op den derden [...] als van ouds, plaats hebben.

Delfzijl, 23 Mei 1849.
De Burgemeester der Gemeente Delfzijl,
P. J. VOS.

*** De **HOUDERS** der BANK van LEEN[ING] te *GRONINGEN* adverteren, dat alle **PANDEN**, [...] bij hen in de maanden FEBRUARIJ, MAART en AP[RIL] 1848 zijn *verzet*, geteekend met de letters **Q, R** en [...] moeten worden afgerent of gelost, en wel letter [...] van den 21sten tot en met den 25sten Mei, letter [...] van den 29sten Mei tot en met den 1sten Junij, [...] **S** van den 4den tot en met den 8sten Junij 1849; [...]lende, bij gebreke van dien, anders **finaal** wo[rden] verkocht.

Houtveiling,

onder werkelijke Houtkoopers, op ZATURD[AG] den 26sten Mei 1849, des voormiddags te 11 uur, bij Wedw. KOOPS, te *Zuidbroek*, van eene frissche Kofsla[g] **BALKEN**, en eene groote partij **JUFFERS**, [...] *Brewig* aangevoerd, benevens eene partij **OSTER[...] SOERSCHE JUFFERS.**

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureu[r] *Leens*, zal, ten verzoeke van MARIA JANS van DIJ[K] Echtgenoote van den Landbouwer H. BROUWERS, [...] *Maarslag*, en CONSS., op DONDERDAG, den 31sten [Mei] 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Ka[ste]lein J. BULTHUIS, te *Mensingeweer*, publiek te koop [pre]senteren:

Eene kapitale **BOERENPLAAT[S]** bestaande in eene BOEREN BEH[UI]ZING en SCHUUR, geteek. no. [...] met het REGT DER VASTE, [...] TIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VAN BLOEDVE[R]WANTSCHAP VERERVENDE BEKLEMMING van r[...] 28 Bunders best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot [...] huur *f* 170—00, waartegen jaarlijks *f* 6-00 huur kan w[or]den ontvangen van een naburig Erf; alles staande en gele[gen] te *Maarslag*, Gemeente *Leens*, met uitzondering alleen v[an] ongeveer een halve Bunder, het zoogenaamde *REIDELAN[D]* hetwelk in de *Schillegeham*, onder *Winsum*, is liggende.

Mr. H. van BOLHUIS.

BERIGT AAN HEEREN EN DAMES,

dat de Gezusters FRAUTWEIN, van *Kreuznach*, alhier gear[ri]veerd zijn met een Assortement BRACELETTEN, SPELDE[N], RINGEN, CACHETTEN, HOROLOGIEKETTINGEN [...] meer andere ARTIKELEN in AGAATSTEEN, en da[ge]lijks te spreken zijn in het *Hôtel des Pays-Bas*, bij den H[eer] BUWALDA, aan de Vischmarkt.

Het bekende **LOGEMENT HALFWE[G]** bij *NOORDHORN* aan den Straatweg, door Vertimmeri[ng] aanzienlijk **VERGROOT** en **VERBETERD**, wo[rdt] bij deze door den ondergeteekende, wegens **schoo[ne] ligging, welingerigte VERTREKKEN** en **r[ui]me STALLING**, ten vriendelijkste gerekommandeerd.

Mede dient tot narigt van het **REIZEND PUBLIE[K]** dat de **POSTWAGEN** van den Heer C. WITTEVEE[N] die elken morgen te 6 uur van *GRONINGE[N]* naar *LEEUWARDEN*, en te half zeven van *LEE[UW]ARDEN* naar *GRONINGEN* vertrekt, te *Halfw[eg]* verwisseling van Paarden heeft en de PASSAGIERS [...] neemt naar *LEEUWARDEN* des morgens te half a[cht] en naar *GRONINGEN* des voormiddags te elf uur; ter[wijl] men voor de BIJWEGEN ook extra RIJTUIG kan bekom[en] en men steeds voor eene **accurate bediening** v[oor] lieve en zindelijke gasten zal zorgen.

Noordhorn, 24 Mei 1849.
M. E. van DIJK.

UIT DE HAND TE KOOP

Een in den jare **1840** nieuw uitgebaald en [...] eenen zeer goeden staat zich bevindend **TJAL[K]SCHIP** met ZEILEN, ANKERS, TOUW[...] en verdere OPGOEDEREN, groot 48 Tonne[n] liggende te *Hoogezand.* — Gadingmakenden kunnen [zich] aldaar vervoegen bij den Eigenaar

J. VEENHOVEN, H.z.

*** Door den Boekhandelaar **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

HET OORDEEL VAN HET ONGELOOF ONZER DAGEN OMTRENT DE SCHRIFTEN DES NIEUWEN TESTAMENTS,

GETOETST AAN DE

WAARHEID DER GESCHIEDENIS,

DOOR

W. H. J. Thiersch,

Phil. en Theol. Dr., Hoogleeraar in de Godgel. Faculteit aan de Hoogeschool te Marburg.

UIT HET HOOGDUITSCH DOOR

J. W. Abresch, *Predikant te Heilo.* Prijs ***f* 4—40.**

Ook zijn bij denzelfden UITGEVER nog eenige Exemplaren voorhanden en op ontbod te bekomen, van:

De vier Temperamenten.

CHRISTELIJKE BESCHOUWINGEN

NAAR AANLEIDING VAN

Lucas IX: 52—62.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

Friedr. Arndt, *Evangelie-prediker te Berlijn.* Prijs ***f* 1—00.**

Die van deze beide belangrijke boeken iets meer wil weten, leze de gunstige recensiën, door Dr. **J. J. VAN OOSTERZEE** hiervan gegeven, en voorkomende in het 1ste Stuk van het VIIde Deel der *Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie*, uitgegeven den 1sten Mei l.l.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

MEI, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
13	765,89	763,78	761,35	11,3	18,5	15,0	0,68	0,79	0,84	N.O.t.O.	Z.t.O.	Z.Z.W.	weinig bewolkt	bewolkt	betrokken
14	755,62	754,00	750,45	13,8	16,0	13,5	0,91	0,85	0,90	Z.Z.W.	Z.O.t.Z.	O.t.Z.	regen	betrokken	»
15	748,60	749,04	750,62	13,3	17,0	11,6	0,91	0,83	0,93	W.Z.W.	W.	W.N.W.	betrokken	»	»
16	752,91	752,50	750,59	13,0	19,8	15,0	0,89	0,75	0,90	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.	bewolkt	bewolkt	regen
17	746,97	748,27	749,19	14,7	18,8	12,5	0,92	0,81	0,94	»	Z.Z.W.	Z.t.W.	regen	»	betrokken
18	749,66	749,22	750,54	12,3	17,6	13,5	0,91	0,78	0,89	»	Z.t.W.	W.Z.W.	betrokken	betrokken	»
19	755,91	759,39	761,09	11,3	11,2	9,5	0,85	0,81	0,81	N.W.t.W.	N.W.t.W.	W.N.W.	»	»	»

Te Groningen, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.